

Розділ 1. Організаційна структура підприємства та опис діяльності підприємства

1.1 Організаційна структура (надалі – Структура) Державного підприємства «АНТОНОВ» (надалі – підприємство) складається з ієрархічних ланцюгів, в яких встановлюється пряма (адміністративна) підпорядкованість керівників та структурних підрозділів та їх групування з урахуванням їх спеціалізації, комунікації та інтеграції бізнес-процесів. У Структурі підприємства відображаються назви посад керівників та структурних підрозділів (відповідно до наказів по підприємству). Загальні обов'язки, права керівників та спеціалістів підрозділів, їх підпорядкування встановлюються в посадових інструкціях. Функції підрозділів, їх підпорядкування та процеси взаємодії встановлюються в положеннях про підрозділи. Підпорядкування в підрозділах встановлюється в структурних схемах підрозділів.

Структура підприємства затверджується Президентом станом на 1 січня кожного року (додається) за погодженням з ДК «Укроборонпром». Зміни в Структуру підприємства вносяться протягом року на підставі наказів (за погодженням з ДК «Укроборонпром»). Відповідно до змін в Структурі вносяться зміни в штатний розпис підприємства, в положення про підрозділи, в посадові інструкції керівників та працівників підприємства. Процеси щодо Структури регламентуються стандартом підприємства СТП 651.00.069-17 «Положення про підрозділ, структурна схема підприємства та підрозділу, посадова інструкція працівника підприємства», яке періодично оновлюється та доповнюється. Процеси щодо штатного розпису підприємства регламентуються «Положенням про порядок оформлення, затвердження та внесення змін до штатного розпису підприємства».

Підприємство очолює Президент, який призначається на посаду ДК «Укроборонпром» та діє на підставі контракту (укладеного з ДК «Укроборонпром») та Статуту ДП «АНТОНОВ».

До Структури входять:

Організація – розробник авіаційної техніки, яку очолює віце-Президент (з проектування). Діяльність організації-розробника описується в СТП 651.00.073-14 «Довідник ДП «АНТОНОВ» - організації - розробника АТ з процедур забезпечення проекту». Згідно з «Сертифікатом схвалення організації розробника» Державної авіаційної служби України (надалі - Державіаслужба України) № UA.21J.0016, підприємству надано право проектування літаків (в т.ч. проведення льотно-випробувальних робіт).

Організація-виробник авіаційної техніки, яку очолює віце-Президент (з виробництва), яка діє відповідно до СтАН 17.001-2017 «Опис ДП «АНТОНОВ» - організації виробника АТ».

Згідно з «Сертифікатом схвалення організації виробника» № UA.21G.0023, організація-виробник авіаційної техніки може виробляти літаки, перелік яких визначено у сертифікаті.

Віце-Президенти з проектування та виробництва підпорядковуються безпосередньо Першому віце-Президенту. Також Першому віце-Президенту підпорядковуються:

- директор з якості. Діяльність з якості та сертифікації на підприємстві регламентується СТП 651.18.010.1-11 «Керівництво з якості при проектуванні, виробництві та технічному обслуговуванні виробів «АН» та спрямована на задоволення потреб клієнтів. На підприємстві, в рамках процесного підходу, діє більш ніж 312 стандартів, в яких описані діючі процеси підприємства, які постійно актуалізуються.

- директор з інформаційних технологій, на якого покладені обов'язки розвитку інфраструктури ІТ та прикладних систем (PLM, ERP та ін.).

- директори програм по літаках «АН» (які проектують, виготовляють та модернізують на підприємстві) діють відповідно до принципів проектного менеджменту та керують програмами на протязі всього життєвого циклу літаків.

Безпосередньо Президенту підпорядковуються:

- віце-Президент (з інфраструктури), основними функціональними обов'язками якого є забезпечення життєдіяльності підприємства та управління інфраструктурою підприємства (в т.ч. соціальними об'єктами).

- віце-Президент з маркетингу та продажів, основними функціональними обов'язками якого є маркетинг і продаж продукції та послуг підприємства, організація комплексної підтримки клієнтів підприємства (в т.ч. гарантійне обслуговування, технічне обслуговування, матеріально-технічна підтримка).

- віце-Президент (з координації розвитку виробництва), основними функціональними обов'язками якого є оптимізація матеріальних активів підприємства та розвиток виробництва за рахунок впровадження нових технологій та обладнання;

- директор фінансовий, якому підпорядковуються підрозділи з фінансів, економіки, логістики, планування, організації праці та заробітної плати, корпоративних прав та нормотворчої діяльності, головна бухгалтерія та на якого покладені функціональні обов'язки з фінансів та економіки (в т.ч. з бюджетування, бухгалтерського обліку та заробітної плати), матеріально – технічного забезпечення підприємства.

- директор АТП ДП «АНТОНОВ», якому підпорядковується авіатранспортний підрозділ підприємства (АТП), основними функціональними обов'язками якого є організація авіап перевезень (в т.ч. міжнародних), здійснення технічного обслуговування літаків, управління діяльністю аеропорту та підготовкою авіаційного персоналу.

Діяльність АТП (до складу якого входить центр підготовки льотного складу (ЦПЛС) та аеродроми Гостомель та Святошин), регламентується «Керівництвом з експлуатації» та здійснюється згідно з «Сертифікатом експлуатанта» Державіаслужби України №UK 018, «Сертифікатом аеронавігаційного обслуговування» Державіаслужби України №06/2018, «Сертифікатом на підготовку авіаційного персоналу» Державіаслужби України № UA/TRTO-002/2017 та інших.

- директори з управління персоналом, з реструктуризації і розвитку, з правових питань, з безпеки, на яких покладаються функціональні обов'язки щодо управління персоналом, професійної підготовки та перепідготовки персоналу; проведення реструктуризації підприємства та підрозділів; вирішення правових питань, управління договірною діяльністю та питаннями з інтелектуальної власності; охорони, економічної та інформаційної безпеки підприємства.

- уповноважений з антикорупційної діяльності, основними функціональними обов'язками якого є виконання законодавства щодо боротьби з корупцією.

Також Президенту підприємства безпосередньо підпорядковуються підрозділи з: надзвичайних ситуацій; мобілізаційної підготовки та мобілізаційного резерву; спеціального зв'язку та режимно-секретний; експортного контролю; внутрішнього аудиту; документообігу; протоколу; охорони праці.

Структура підприємства є матричною. Матрична структура, орієнтована на продукт, дозволяє гнучкіше використовувати ресурси підприємства, зробити чіткіше фокусування на визначенні сегменту ринку та конкретних клієнтів.

Функціональні керівники (віце-президенти та директори з напрямів) - відповідальні за вертикальні зв'язки та інтеграцію процесів з відповідних функціональних напрямів.

Проектні керівники - директори програм - координують по горизонталі взаємодію функціональних підрозділів, інтеграцію процесів, використання ресурсів (фінансових, матеріальних, людських) для досягнення цілей відповідних програм та їх етапів і діють з урахуванням принципів проектного управління.

1.2. Опис діяльності підприємства:

Стратегія та цілі діяльності підприємства

Авіаційна промисловість, до якої належить ДП «АНТОНОВ», відноситься до пріоритетних галузей економіки України відповідно до Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості» від 12.07.2001р. № 2660-III. Авіаційна промисловість є важливим елементом забезпечення інтересів України в оборонній та військово-політичних сферах, а також у сфері створення ефективної транспортної інфраструктури в народному господарстві. Авіаційна промисловість здатна розробляти і виготовляти складну наукоємну високотехнологічну експортоорієнтовану продукцію з високою доданою вартістю та забезпечувати створення висококваліфікованих робочих місць, стимулювати розвиток інших галузей промисловості, науки та освіти держави.

ДП «АНТОНОВ» є головною науковою організацією з авіаційної техніки (далі за текстом – АТ) в Україні, включено до переліку об'єктів державної власності, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави.

Під стратегією розвитку ДП «АНТОНОВ» розуміється комплекс взаємопов'язаних за цілями, завданнями, строками здійснення та ресурсами сукупність заходів науково-технічного, організаційного і фінансово-економічного характеру для забезпечення здійснення головної мети ДП «АНТОНОВ». Головним завданням стратегії підприємства на 2020-2024 роки є відродження серійного виробництва літаків сімейства Ан-1Х8 на основі імпортозаміщення та удосконалення конструкції.

Метою стратегії є забезпечення досягнення запланованих результатів діяльності підприємства на основі підтримки його довгострокової конкурентоспроможності на 2020-2024 роки.

Місія ДП «АНТОНОВ»: задоволення потреб вітчизняних та закордонних споживачів в сучасних та надійних розробках АТ, поставках конкурентоздатних літаків та іншої АТ, забезпеченні чартерних транспортних авіаперевезень (швидкість доставки надважких та великогабаритних вантажів авіатранспортом), надання якісних послуг з технічного обслуговування та ремонту літаків на сучасному рівні.

Основні цілі діяльності підприємства на 2020-2024 роки:

1. Завершення програми імпортозаміщення та ДКР з модернізації парку літаків Ан-124-100 та Ан-225 для розширення транспортних можливостей і забезпечення ефективного функціонування авіатранспортного підрозділу підприємства, який є основним джерелом фінансування поточної діяльності підприємства.
2. Відродження серійного виробництва літаків «Ан» сімейства Ан-1Х8 на основі реалізації програм імпортозаміщення.
3. Залучення стратегічних партнерів та довгострокових інвестицій, у тому числі бюджетних коштів для реалізації програм Ан-188, Ан-132.
4. Забезпечення стабільної позитивної динаміки основних фінансових показників (зростання доходів, зменшення витрат, підвищення рентабельності) за основними видами діяльності підприємства шляхом:
 - зростання доходів від авіатранспортних перевезень, відновлення серійного виробництва, інжинірингу, НДДКР;
 - оптимізації витрат підприємства.
5. Проведення робіт для отримання (валідації) сертифікатів типу на літаки Ан-1Х8 з метою забезпечення експорту літаків на ринки інших країн.
6. Впровадження систем:
 - IT- Enterprise;
 - управління безпекою авіації;

- менеджменту якості (EN 9100);
- енергетичного менеджменту (ДСТУ ISO 50001);
- екологічного менеджменту (ДСТУ ISO 14001) тощо.

7. Переоснащення інфраструктури підприємства.

8. Вдосконалення післяпродажного обслуговування.

9. Підтвердження відповідності систем якості вимогам АПУ-21 (part-21) і Part-145.

Враховуючи особливості авіаційних проектів (значна капіталомісткість, трудомісткість, тривалий цикл виробництва продукції), для виконання даної стратегії розвитку ДП «АНТОНОВ» потрібна дієва державна підтримка.

1.2.1. Сфера діяльності підприємства за географічним розташуванням та галузевим спрямуванням

ДП «АНТОНОВ» - державне підприємство, науково-виробнича база якого розташована на 2-х промислових площадках в м. Київ і смт. Гостомель, київської області. Науково-виробнича база підприємства укрупнено включає дослідно-конструкторське бюро, виробничі підрозділи, а також льотно-доводочну та випробувальну базу. Крім цього до складу ДП «АНТОНОВ» входить авіатransпортний підрозділ (АТП ДП «АНТОНОВ»), який працює на ринку чартерних авіаперевезень унікальних негабаритних вантажів за замовленнями з різних країн світу. Базування транспортних літаків «Ан» - Ан-124, Ан-225 здійснюється в смт. Гостомель, а також у Німеччині, Англії. У м. Х'юстоні (штат Техас, США) відкрито регіональний офіс АТП ДП «АНТОНОВ». ДП «АНТОНОВ» співпрацює з НАТО по програмі стратегічних військових авіаперевезень, з ООН з питань здійснення гуманітарних авіаперевезень.

Види діяльності ДП «АНТОНОВ» (предметом діяльності підприємства за кодами КВЕД) згідно зі Статутом є:

Професійна, наукова та технічна діяльність:

72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук;

30.30 Виробництво повітряних і космічних літальних апаратів, супутнього устаткування;

51.21 Вантажний авіаційний транспорт

33.16 Ремонт і технічне обслуговування повітряних і космічних літальних апаратів тощо.

В активі науково-технічної та виробничої діяльності ДП «АНТОНОВ» - 22 типи нових літаків і понад 100 спеціалізованих модифікацій різного військового і цивільного призначення. За роки діяльності ДП «АНТОНОВ» на літакобудівних заводах виготовлено та продано понад 22 тис. літаків з маркою «Ан», з них більше 1,5 тис. продано в 50 країн світу.

Станом на 01.12.2019 р. всього експлуатується 1 575 літаків, у тому числі:

- в країнах дальнього зарубіжжя – 307 літаків;
- в країнах СНД та Балтії – 1 268 літаків, з них в РФ – 951 літак.

На літаках «Ан» встановлено понад 500 світових рекордів.

ДП «АНТОНОВ» має значний досвід в розробці, виробництві, доопрацюванні і супроводженні в експлуатації літаків, підготовки льотного складу та володіє необхідними сертифікатами для їх здійснення, див. таблицю 1.

Таблиця 1
Перелік загально корпоративних сертифікатів ДП «АНТОНОВ»

Найменування документу	№ документу	Дата видачі	Орган, який видав документ
Сертифікат розробника авіаційної техніки	P-2	Первинне видання 30.12.1992 перевидання 24.07.2013	Авіаційний реєстр Міждержавного авіаційного комітету
Сертифікат розробника авіаційної техніки	UA.21J.0016	03.06.2015	Державна авіаційна служба України
Сертифікат схвалення організації - виробника	UA.21G.0023	26.09.2017	Державна авіаційна служба України
Сертифікат схвалення організації з технічного обслуговування	UA.145.0039	05.06.2012	Державна авіаційна служба України
Сертифікат експлуатанта	UK 018	28.11.2017	Державна авіаційна служба України
Сертифікат Центру підготовки льотного складу ДП «АНТОНОВ»	UA/TRTO-002/2017	19.12.2017	Державна авіаційна служба України

ДП «АНТОНОВ» має відповідну організаційну структуру управління, яка включає:

- ☐ дослідно-конструкторське бюро;
- ☐ експериментально-дослідні і випробувальні підрозділи;
- ☐ підрозділи виробництва літаків «Ан» та інженерно-технічні служби;
- ☐ льотно-випробувальну і доводочну базу для проведення наземних і льотних сертифікаційних випробувань нових зразків авіаційної техніки;
- ☐ служби з технічного обслуговування літаків «Ан»;
- ☐ служби контролю і авіаційної безпеки польотів;
- ☐ ремонтно-відновлювальні і транспортні цехи;
- ☐ авіатransпортний підрозділ, що здійснює авіаційні нерегулярні транспортні перевезення.

1.2.2. Інформація про продукцію та послуги, що виробляється підприємством.

Ринкова частка підприємства в різних сегментах, у яких здійснює свою діяльність підприємство (за наявності такої інформації) тощо. Державне підприємство «АНТОНОВ» являється розробником, виробником та постачальником продукції:

- Ан-148/158;

- Ан-132;

- Ан-178.

та послуг:

- поставка запчастин;

- підтримка льотної придатності продукції, що експлуатується;

- навчання льотного персоналу;

- здійснення перевезень крупногабаритних вантажів авіалініями «АНТОНОВ».

В 2019 році ринкова частка продукції на світовому ринку складала:

-Ан-148/158 – в сегменті пасажирських літаків місткістю 61-120 крісел – 1%;

-Ан-132 – 0% (літак в одиничному екземплярі);

-Ан-178 – 0% (літак в одиничному екземплярі).

Розділ 2. Результати діяльності.

Одним із основних елементів, що характеризує господарську діяльність ДП «АНТОНОВ» є інформація, щодо формування сукупного доходу підприємства. Така інформація представляє собою детальну розшифровку складу доходів та витрат, що мали місце на підприємстві за 2019 рік і яка наведена у таблиці 1.

Таблиця 1. Розшифровка складу доходів та витрат ДП «АНТОНОВ» за 2019 рік.

№№ п/п	Назва статті	Код рядка	2018 рік (тис. грн)	2019 рік (тис. грн)	Відхилення, (+/-)	Відхилення, %
1	Доход (виручка) від реалізації продукції (товарі, робіт, послуг)	-	8 971 846	6 015 810	-2 956 036	67,05

2	Податок на додану вартість	-	28 632	19 668	-8 964	68,69
3	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	8 943 214	5 996 142	-2 947 072	67,05
4.	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	6 029 856	3 540 973	-2 488 883	58,72
5.	Валовий прибуток	2090	2 913 358	2 455 169	-458 189	84,27
6.	Інші операційні доходи	2120	1 277 361	628 105	-649 256	49,17
7.	Адміністративні витрати	2130	237 264	283 439	46 175	119,46
8.	Витрати на збут	2150	278 007	182 046	-95 961	65,48
9.	Інші операційні витрати	2180	1 400 571	1 723 265	+322 694	123,04
10.	Фінансовий результат від операційної діяльності	2190	2 273 877	894 524	-1 379 353	39,34
11	Дохід від участі в капіталі	2200	26 060	0	-26 060	-
12.	Інші фінансові доходи	2220	0	0	0	-
13.	Інші доходи	2240	61 882	63 027	+1 145	101,85

14.	Фінансові витрати	2250	98 957	39 605	-59 352	40,02
15.	Інші витрати	2270	3 102	3 735	+633	120,41
16.	Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування	2290	2 259 760	914 211	1 345 549	40,46
17.	Податок на прибуток	2300	399 181	175 544	-223 637	43,98
17.	Чистий прибуток/збиток	2350	1 860 579	738 667	-1 121 912	39,70
18.	Частина чистого прибутку підприємства, що підлягає вилученню до Державного бюджету		558 174	221 600	-336 574	39,70
19.	Частина чистого прибутку, що залишається у підприємства, у т.ч.	-	1 302 405	517 067	-785 338	39,70
19.1.	Резервний фонд – 10% згідно фінансового плану на 2019 рік	-	130 241	51 708	-78 533	39,70
19.2.	Фонди економічного стимулювання – 90% згідно фінансового плану на 2019 рік, з них:	-	1 172 164	465 359	-706 805	39,70
19.2.1	Фонд науково – технічного розвитку – 70% згідно фінансового плану на 2019 рік	-	911 682	361 943	-549 739	39,70
19.2.2.	Фонд соціального захисту працівників підприємства – 10% згідно фінансового плану на 2019 рік	-	130 241	51 708	-78 533	39,70
19.2.3.	Фонд матеріального заохочення – 10% згідно фінансового плану на 2019 рік	-	130 241	51 708	-78 522	39,70

Розділ 3 Ліквідність та зобов'язання

3.1 «Ліквідність» на підставі фінансових показників діяльності станом на 30.09.2019р.:

3.1.	Ліквідність	Інформація про основні джерела забезпечення ліквідності (активи, які забезпечують своєчасне виконання зобов'язань та фактори, які впливають або в подальшому можуть вплинути на ліквідність) Ліквідність ДП «АНТОНОВ» станом на 30.09.2019р. характеризується достатньою наявністю в розпорядженні підприємства ліквідних засобів у формі: ➤ залишку готівкових коштів в розмірі 4 000 тис. грн.; ➤ грошових коштів на рахунках у банках в розмірі 339 698 тис. грн.; ➤ елементів оборотних активів, що легко реалізуються – виробничих запасів в розмірі 1 479 769 тис. грн., готової продукції в розмірі 5 006 тис. грн. та товарів на суму 1 072 тис. грн. Основними ознаками платоспроможності та ліквідності ДП «АНТОНОВ» є наявність у достатньому обсязі грошових коштів. Для підтримання стійкого рівня платоспроможності підприємством забезпечується постійний контроль грошових потоків, їх рівномірність, збалансованість та синхронність. Крім цього, з метою забезпечення безперервного та стабільного процесу функціонування підприємства у випадку можливого вивільнення фінансових ресурсів в період з 01.01.2019р. до 15.09.2019р. в АБ «УКРГАЗБАНК» діяла відновлювальна кредитна лінія з максимальним лімітом в розмірі 19,2 млн. євро. Протягом 2019 року кредитних коштів не залучалося. Станом на 31.12.2019р. та на момент підготовки даного Звіту будь-яких відкритих кредитів та заборгованостей за ними немає. На даний момент ДП «АНТОНОВ» повторно опрацьовується можливість відкриття короткострокової кредитної лінії з метою виконання контракту на поставку літака Ан-178 для Міністерства внутрішніх справ республіки Перу. Основними видами діяльності ДП «АНТОНОВ» є створення нових зразків авіаційної техніки, виробництво серійних виробів авіаційної техніки і її систем, модернізація літаків, надання авіаційних транспортних послуг і послуг з обслуговування авіаційної техніки. Відповідно і активи, які залучені в процес організації даних видів діяльності, забезпечують своєчасне виконання зобов'язань підприємства. Одним з основних джерел доходів грошових коштів ДП «АНТОНОВ» є надходження від вантажних авіаційних перевезень власним парком повітряних суден, які забезпечують понад 80% виручки підприємства. Серед основних факторів, які впливають, а також і в подальшому впливатимуть на ліквідність ДП «АНТОНОВ», є необхідність реалізації таких принципових проблем розвитку підприємства, як ремонт та модернізація літаків, здійснення програм імпортозаміщення комплектуючих виробів і матеріалів виробництва РФ, створення центрів технічного обслуговування, підтримка аеродромної інфраструктури та технічного переоснащення виробничого процесу.
------	-------------	--

Розділ 4. Екологічні аспекти.

Екологічна діяльність підприємства здійснюється з дотриманням Закону України «Про охорону навколишнього середовища», Кодексу України про надра, Водного кодексу України, Закону України «Про охорону атмосферного повітря», Закону України «Про відходи» та інших діючих нормативно – правових актів з питань охорони навколишнього середовища.

Водокористування підприємства здійснюється на основі Спеціальних дозволів на користування надрами терміном дії 20 років (видобуток питних підземних вод). Також розроблені документи, що відображають технологію використання води на власні виробничі та питні потреби, на основі яких отримано Дозвіл на спеціальне водокористування терміном дії 5 років.

Щоквартально спеціалізовані організації проводять лабораторний контроль якості питної води за органолептичними, фізико - хімічними та мікробіологічними показниками на відповідність вимогам ДСанПіН 2.2.4.-171-10 Державні санітарні норми та правила "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною", також щоквартально проводиться гідрогеологічне обслуговування свердловин.

Скид стічних вод підприємства здійснюється відповідно Умов на скид стічних вод у систему каналізації м. Києва.

Виробнича стічна вода перед скидом до каналізаційної мережі проходить очистку на 2-х станціях нейтралізації.

Контроль за якістю стічної води, що скидається до міської каналізаційної мережі проводить центральна заводська лабораторія, атестована ДП «Укрметртестстандарт».

Контроль відповідно затвердженого Плану – графіку проводиться по показникам: рН, NH₄, PO₄, SO₄, Cu, Fe, Cr, Cr+6, Cl, ХСК, сухий залишок, завислі речовини, Ni, Zn, нафтопродукти, СПАР, жири, з метою недопущення перевищень встановлених ГДК речовин у стічних водах.

Підприємством також проводиться контроль якості зливових стічних вод відповідно до затвердженого Плану – графіку, по інгредієнтам рН, SO₄, Fe, Cr+6, Cl, ХСК, сухий залишок, завислі речовини, нафтопродукти.

На підприємстві діють Дозволи на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел, строком дії до 2021 р.

Сумарні потенційний обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря складають 22 891,907948 т/рік, в т.ч. вуглецю діоксид 22 572,689 т/рік згідно Дозволів на викиди.

Щорічно атестованою лабораторією проводиться інструментальний контроль викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел згідно з затвердженим план-графіком з метою дотримання встановлених гранично допустимих концентрацій (ГДК) забруднюючих речовин. Також проводиться контроль роботи пилогазоочисного устаткування (ПГОУ) із подальшим складанням Актів ефективності роботи на предмет відповідності очистки проектним показникам.

Установки очистки газу відповідають проектним показникам та діючим вимогам очистки пилогазового потоку.

Основні забруднюючі речовини, щодо яких здійснюється контроль: речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом; оксид вуглецю; оксиди азоту; метан; ртуть та її сполуки; діоксид вуглецю; метали та їх сполуки; ацетон; толуол; ксилол; фенол та ін.

На промайданчику підприємства в місцях облаштованих відповідно до вимог законодавства тимчасово розміщується 23 види відходів: лампи люмінесцентні (I клас небезпеки), шлами гальванічні (III), рідини мастильно-охолоджувальні (III), тирса деревинна (IV), залишки обрізання дерев (IV), бій скла технічного та скловиробів (IV), макулатура паперова та картонна (IV), папір та картон пакувальні (III), відходи змішані будівництва (IV), відходи одержані в процесі очищення вулиць (IV), розчинники зіпсовані або відпрацьовані (III),

відходи неціанідні (III), відходи комунальні (IV), батареї та акумулятори (III), шини (III), матеріали обтиральні (III), хімікати неорганічні (II), деревина та вироби з деревини (IV), брухт чорних металів (IV), брухт кольорових металів (IV), обладнання електронне (IV). Весь обсяг промислових відходів, що утворюється, протягом року, передається спеціалізованим ліцензованим організаціям для подальшої утилізації.

Також доводимо до Вашого відома, що протягом 2019 року не було інцидентів, які б зашкодили довкіллю, привели до травмувань чи смерті людей, вплинули на проектні роботи або на місцевих жителів, культурний спадок або привели до будь-яких інших зобов'язань підприємства.

Діяльність підприємства здійснюється з дотриманням законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Водокористування здійснюється на підставі діючих Дозволів на спеціальне водокористування (№ УКР-Кіс-796 терміном дії до 13.10.2019 р. та УКР-Кіс-796 терміном дії до 28.12.2019 р.). У процесі водокористування видобувається питна підземна вода та використовується на власні господарсько-побутові та виробничі потреби.

Провадження діяльності з видобутку здійснюється на підставі Спеціальних дозволів на користування надрами (№ 6166 від 29.12.2016 р. та № 6194 від 29.03.2017 р., строком дії 20 років). Необхідність використання питної підземної води на виробничі потреби зумовлюється специфікою авіаційного виробництва, а саме для технологічних процесів хромування, нікелювання, сріблення, анодного окислення алюмінієвих сплавів у сірчаній та хромовій кислотах і в інших процесах для приготування та корегування розчинів електролітів ванн, а також для промивних ванн повинна бути використана артезіанська вода, яка не проходить попередньої очистки (згідно галузевих інструкцій).

З метою недопущення виснаження водоносного горизонту Київського родовища підземних вод проводилася дослідно-промислова оцінка запасів питних підземних вод для подальшої геолого-економічної оцінки запасів надр по ділянкам «Антоновське угіддя» та «Артезіанські джерела АН» та Антонівського родовища.

За результатами проведених геологорозвідувальних робіт, підготовленими до промислового освоєння є експлуатаційні запаси підземних вод у кількості 10660 м³/добу.

Підприємством проводяться заходи з постійного контролю використання за встановленими лімітами, систематичний контроль якості води, дотримання умов гірничого нагляду та промбезпеки, забезпечення належної експлуатації, своєчасної наладки та ремонту водозабірних пристроїв, систем водопостачання, очисних споруд водовідведення, контроль якості стічних вод.

Для економного використання води велика кількість технологічного обладнання обладнана системами оборотного водопостачання.

Щоквартально проводяться режимні роботи по замірам дебітів та рівнів води в свердловинах.

Проводиться радіаційно-гігієнічний контроль якості води.

Ведеться первинний контроль кількості видобутої води, розробляється та надається вся необхідна статистична звітність за водокористування та геологічну розвідку.

Скид стічних вод відбувається до міської каналізації з дотриманням Правил приймання стічних вод підприємств у систему каналізації м. Києва згідно Умов № 2151 від 12.09.2018 р. на скид стічних вод у систему каналізації м. Києва.

Діяльність підприємства в сфері охорони атмосферного повітря здійснюється на підставі Дозволу № 8038600000-00126 терміном дії до 28.07.2021 р та Дозволу № 8038600000-001 терміном дії до 05.12.2021 р.

На підприємстві розташовано 545 джерел викидів.

Сумарні потенційні обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря складають 319,218942 т (крім того вуглецю діоксид 22572,689 т).

З метою контролю за викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря проводиться аналітичний інструментальний контроль викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел викидів (обладнання та устаткування) підприємства. Контроль направлений на дотримання встановлених ГДК речовин.

Найбільш забруднюючі джерела викидів підприємства обладнані пилогазоочисним устаткуванням (ПГОУ), в кожному цеху є приточна вентиляція.

З метою відповідності установок очистки проектним показникам проводиться контроль роботи цих установок зі складанням Актів ефективності роботи.

Основні забруднюючі речовини, щодо яких здійснюється контроль: речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом, метали та їх сполуки, оксиди азоту, діоксид сірки, оксид вуглецю, НМЛЮС, ацетон, толуол, ксилол, фенол.

Установки очистки газів відповідають діючим вимогам до очистки газопилового потоку.

В процесі діяльності підприємства утворюється 23 види промислових відходів (I-IV класів небезпеки).

Увесь обсяг відходів, що утворюється на підприємстві, тимчасово зберігається в окремих спеціально відведених для цього місцях та передається на утилізацію спеціалізованим організаціям, які мають відповідну ліцензію Мінприроди.

Належним чином оформлена необхідна документація для здійснення операцій у сфері поводження з відходами.

Ведуться первинні форми обліку відходів; розроблена Реєстрова карта об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів, що містить інформацію, починаючи з хімічного складу на кожен вид відходів до статистичної інформації щодо утворення відходів за поточний рік. Розроблені та дотримуються інструкції щодо поводження з відходами та Технологічний регламент підприємства у сфері утворення відходів виробництва. Оформлюється необхідна статистична звітність.

З метою зменшення обсягів відходів виконана заміна деяких технологічних процесів та використання для їх потреб альтернативних варіантів сировини та матеріалів.

Здійснюється постійний контроль в місцях розміщення відходів, з метою недопущення забруднення навколишнього середовища.

Розділ 5. Соціальні аспекти та кадрова політика.

5.1. Соціальні аспекти

Соціальна сфера на ДП «АНТОНОВ» функціонує для забезпечення комплексного підходу до планування та аналізу організації соціально-побутового обслуговування робітників і службовців підприємства. Таким чином, наявність соціальної сфери дає можливість підвищити ефективність виробництва, розвинути творчу активність працівників, їх ініціативність та відповідальність.

На балансі ДП «АНТОНОВ» знаходяться такі об'єкти соціальної сфери:

Гуртожитки – 3 шт.; Дошкільні навчальні заклади – 5 шт.; Бази відпочинку – 6 шт.; Дитячі оздоровчі комплекси – 2 шт.; Комбінати громадського харчування – 2 шт.; Будинки готельного типу – 3 шт., Медико-санітарна частина та Спортивний комплекс «Антей» та філія ДП «АНТОНОВ» «Антонов-Агро».

В гуртожитках підприємства проживає понад 615 осіб., в готельному комплексі – 636 осіб.

Дошкільні навчальні заклади підприємства відвідують – 475 дітей.

Медико-санітарну частину в рік відвідують близько 150 тис. осіб.

В дитячих оздоровчих комплексах за оздоровчий період відпочивають в середньому 1 500 дітей.

На базах відпочинку протягом оздоровчого періоду відпочивають близько 2 100 осіб.

Соціальна сфера на ДП «АНТОНОВ» функціонує для забезпечення комплексного підходу до планування та аналізу організації соціально-побутового обслуговування робітників і службовців підприємства. Таким чином, наявність соціальної сфери дає можливість підвищити ефективність виробництва, розвинути творчу активність працівників, їх ініціативність та відповідальність.

На балансі ДП «АНТОНОВ» знаходяться такі об'єкти соціальної сфери:

Гуртожитки – 3 шт.; Дошкільні навчальні заклади – 5 шт.; Бази відпочинку – 6 шт.; Дитячі оздоровчі комплекси – 2 шт.; Комбінати громадського харчування – 2 шт.; Будинки готельного типу – 3 шт., Медико-санітарна частина та Спортивний комплекс «Антей».

В гуртожитках підприємства проживає понад 615 осіб., в готельному комплексі – 636 осіб.

Дошкільні навчальні заклади підприємства відвідують – 475 дітей.

Медико-санітарну частину в рік відвідують близько 150 тис. осіб.

В дитячих оздоровчих комплексах за оздоровчий період відпочивають в середньому 1 500 дітей.

На базах відпочинку протягом оздоровчого періоду відпочивають близько 2 100 осіб.

ДП «АНТОНОВ» за рахунок власних коштів утримує та розвиває соціальну сферу підприємства, а це оздоровчі комплекси «Антей», «Сокіл», бази відпочинку «Призов'я», «Сонячна», «Ювілейна», «Парус», медсанчастини на території підприємства, гуртожиток молодих працівників підприємства, столові, буфети, бібліотеки, дитячі садочки, спорткомплекс.

Кожний з працівників ДП «АНТОНОВ» відчуває на собі підтримку підприємства завдяки регулярній виплаті заробітної плати і послугам соціальної сфери, які постійно зростають, а отже є впевненість у майбутньому.

Формування цін за даними об'єктами відбувається за нульовою або найменшою ставкою прибутковості, враховуючи соціальний аспект їх функціонування.

5.2. Кадрова політика

Чисельність штатних працівників станом на 31.12.2019 року	
Всього:	9499
- з них:	
ІТП:	5487
Робітники:	4012
жінок:	3643
- з них на керівних посадах:	378
За освітньо-кваліфікаційним рівнем	
Магістри, спеціалісти:	4109
Бакалаври:	2418
Інші рівні освіти:	2972

Робота з персоналом на підприємстві проводиться у повній відповідності до вимог законодавства та колективного договору. ДП «АНТОНОВ» створює умови для ефективної зайнятості працівників, сприяє працевлаштуванню, підготовці і підвищенню кваліфікації.

На підприємстві відсутня дискримінація щодо пріоритету працевлаштування осіб, обмеження прав працівників залежно від раси, політичних чи релігійних переконань, статі, віку, стану здоров'я, сімейного та майнового стану, місця проживання.

На підприємстві системно проводиться робота зі створення робочих місць для осіб з інвалідністю. В штатному розписі передбачені вакансії для працевлаштування осіб з інвалідністю. Вимоги законодавства щодо працевлаштування осіб з інвалідністю дотримуються.

Навчання персоналу

В 2019 році:

1. Підвищили кваліфікацію ІТП: 1325 чол.
2. Підвищили кваліфікацію робітники: 1510 чол.
3. Навчені новим професіям робітники: 132 чол.
3. Проходили практику студенти ВУЗів і учні ПТУ: 541 чол.
4. Проходили навчання працівники підприємства в навчальних закладах без відриву від виробництва (вечірня і заочна форма навчання): 238 чол.

Охорона та безпека праці

На ДП «АНТОНОВ» на кожному робочому місці і у кожному структурному підрозділі створені умови праці відповідно до Законів України і нормативно-правових актів з охорони праці.

З цією метою на підприємстві розроблено та введено в дію 01 червня 1999 року наказом по ДП «АНТОНОВ» від 25.05.1999 № 364 стандарт підприємства СТП 651.12.005-99 «Система управління охороною праці». Організація робіт, обов'язки керівників, посадових осіб і працівників ДП «АНТОНОВ» (далі - СУОП).

Нормативна база СУОП на ДП «АНТОНОВ» регламентує основні напрямки створення, функціонування та управління охороною праці і включає:

- Закон України «Про охорону праці»;
- Кодекс законів про працю України;
- Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності»;
- Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці посадових осіб та інших працівників ДП «АНТОНОВ»;
- Положення про відділ охорони праці;
- Положення про розробку інструкцій з охорони праці;
- Порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві;
- Порядок проведення робіт підвищеної небезпеки. Загальні вимоги безпеки;
- Порядок організації та проведення трьохступеневого методу контролю стану охорони праці на ДП «АНТОНОВ»;

- Правила охорони праці при виконанні робіт на висоті;
- Правила охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями;
- Порядок огляду та перевірки захисного заземлення;
- Порядок розробки, узгодження та затвердження плану організації робіт підвищеної небезпеки та ін.

В зв'язку з затвердженням нових нормативно-правових актів з охорони праці було проведено у 2004 та 2007 р.р. три переоформлення СТП 651.12.005-99 як документа, що формулює основні положення СУОП, що діють на підприємстві. Система управління охороною праці на підприємстві встановлює порядок організації роботи, планування, звітності і оцінки стану охорони праці в підрозділах та в цілому на підприємстві.

1. Інциденти протягом 2019 року, що призвели до травмувань або смерті людей

У 2019 році на ДП «АНТОНОВ» стався 1 випадок виробничого травматизму та 1 випадок природної смерті на території підприємства.

Всі випадки розслідувані комісіями, призначеними наказом віце-президента (з інфраструктури) ДП «АНТОНОВ» та наказом начальника Головного управління Держпраці у Київській області.

2. Зміни у законодавстві щодо охорони праці, що значно вплинули на роботу підприємства

У разі змін у законодавстві щодо охорони праці на підприємстві організовується та проводиться навчання посадових осіб, спеціалістів та робітників новим чинним нормативно-правовим актам з охорони праці, розробляються відповідні положення та видаються накази, що в значній мірі сприяє попередженню виробничого травматизму та професійних захворювань на підприємстві.

4. Проведені перевірки органів з охорони праці та охорони здоров'я за 2019 рік, накладені штрафні санкції або приписи внаслідок перевірок

Відповідно до вимог ст. 51 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» 26 березня 2019 року та 18 червня 2019 року страховими експертами з охорони праці відділу профілактики страхових випадків Управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України у м. Києві були проведені планові перевірки щодо дотримання вимог законодавчих, нормативно-правових актів з охорони праці та законодавства про соціальне страхування на ДП «АНТОНОВ». За результатами перевірки складено Подання від 26.03.2019 № 45-07 та 18.06.2019 №79-14. Порушення, які вказані у Поданнях усунуті у встановлені терміни, про що надана інформація до Фонду соціального страхування України.

За результатами перевірки штрафних санкцій накладено не було.

5. Випадки припинення будь-яких робіт через ризики та/або порушення вимог з охорони праці.

Випадків припинення будь-яких робіт через ризики або порушення вимог з охорони праці на підприємстві не було.

6. Інформація про проведені на підприємстві у 2019 році заходи з охорони праці

У 2019 році в структурних підрозділах ДП «АНТОНОВ» проводилась робота над виконанням заходів комплексної системи управління охороною праці, Колективного договору, плану організаційно - технічних заходів, наказів, розпоряджень, протоколів, приписів та інших документів, направлених на покращення умов праці, попередження виробничого травматизму, аварій і професійних захворювань.

На виконання вимог СУОП на підприємстві здійснюється 3-х ступеневий метод контролю стану охорони праці з залученням посадових осіб і громадських інспекторів з охорони праці.

Постійно проводиться профілактична робота в підрозділах ДП «АНТОНОВ» по попередженню виробничого травматизму та професійних захворювань.

Стан охорони праці, відповідність умов праці на робочих місцях нормативним актам, визначається атестацією робочих місць за умовами праці, за результатами якої розроблюються заходи по доведенню умов праці до нормативних вимог.

Подібний аналіз та прийняття мір по доведенню умов праці на робочих місцях до вимог нормативних актів здійснюється в процесі щорічного оформлення санітарно-технічних паспортів підрозділів підприємства.

На підприємстві проводяться контрольні перевірки по виконанню запланованих заходів з охорони праці, які передбачені планом підприємства, Галузевою угодою, системою управління охороною праці, плану оргтехзаходів, Колективного договору, наказів, розпоряджень, протоколів, приписів, та інших документів, направлених на покращення умов праці, попередження виробничого травматизму та професійних захворювань.

З метою контролю щодо дотримання працівниками ДП «АНТОНОВ» вимог законодавчих та нормативно-правових актів з питань охорони праці постійно проводиться профілактична робота в підрозділах ДП «АНТОНОВ» по попередженню виробничого травматизму та професійних захворювань.

Плановими перевітками стану охорони праці в структурних підрозділах підприємства перевіряється виконання планів робіт з охорони праці та виявляються порушення, для усунення яких оформлюються приписи із зазначенням виконавців та термінів усунення порушень, розроблюються заходи по доведенню умов праці на робочих місцях до нормативних актів, безпеки праці та культури виробництва.

Проводяться щотижневі наради з питань охорони праці з складанням протоколів, на яких приймаються практичні рішення по усуненню порушень, виявлених під час перевірки підрозділів відділом охорони праці, заходів Колективного договору тощо.

Представники відділу охорони праці ДП «АНТОНОВ» прийняли участь у семінарі – нараді з нагоди проведення «Тижня охорони праці», який відбувся в Святошинській районній в м. Києві державній адміністрації 19.04.2019 року.

У відповідності з додатком № 11 до Колективного договору на 2018-2020 р.р. на підприємстві проводиться робота над виконанням «Комплексних заходів щодо підвищення рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму і професійних захворювань на ДП «АНТОНОВ», а саме:

1. Проводиться вступний інструктаж з питань охорони праці відповідно до Типового положення «Про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці».
2. Згідно з наказом по ДП «АНТОНОВ» від 21.03.2019 № 876 організовано та проведено два (квітень-травень, жовтень-листопад) адміністративно - громадські огляди стану охорони праці у виробничих підрозділах ДП «АНТОНОВ». По результатам оглядів підготовлені підсумкові накази. З метою усунення виявлених при проведенні оглядів порушень підрозділами підприємства розроблені заходи, що в значній мірі дозволило знизити ризик виникнення нещасних випадків та професійних захворювань.
3. Організовано контроль за виконанням наказу по ДП «АНТОНОВ» від 08.01.2019 р. № 38 «Про навчання і атестацію (перевірку знань) з питань охорони праці працівників, зайнятих на роботах з підвищеною небезпекою».
4. Організовано роботу комісій по перевірці знань з питань охорони праці робітників, зайнятих на роботах підвищеної небезпеки.
5. Проводиться навчання та перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб і спеціалістів підприємства відповідно до Типового положення «Про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці».
6. Проводиться навчання та перевірка знань з питань охорони праці робітників підприємства.
7. Проводиться атестація робочих місць за умовами праці в структурних підрозділах ДП «АНТОНОВ».
8. На виконання наказу по ДП «АНТОНОВ» від 17.01.2019 № 160 «Про проведення щорічних профілактичних медичних оглядів на ДП «АНТОНОВ» забезпечено обов'язкове проходження медоглядів працівниками підприємства, зайнятими на роботах із шкідливими і

небезпечними умовами праці, які направляються у відрядження за кордон, а також молоді до 21 року відповідно до закону України "Про охорону праці" та Наказу МОЗ України від 21 травня 2007р. № 246.

9. Проводиться систематичний аналіз стану захворюваності і випадків тимчасової непрацездатності та розроблюються заходи щодо усунення причин захворюваності.
 10. Проводиться перегляд інструкцій з охорони праці та підготовлюються проекти відповідних наказів по ДП «АНТОНОВ».
 11. Проводиться згідно з нормативними актами експертиза технічного стану устаткування, машин, механізмів, споруд, будівель з їх безпечного використання.
 12. Працівники підприємства забезпечуються спецодягом, спецвзуттям, засобами індивідуального захисту, мийними засобами відповідно до КЗпП та Закону України "Про охорону праці", КД-2018-20р.р.
 13. Організовується проведення розслідування нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом, що сталися на ДП «АНТОНОВ».
 14. Приймається участь в комісіях по прийому ДОК «Антей» і «Сокіл», б/в «Сонячна», «Ювілейна», «Парус», «Приазов'є» в зв'язку з початком оздоровчого сезону.
 15. Організована підготовка та передача звітів з охорони праці до державних контролюючих органів.
 16. Проводяться консультації з питань охорони праці працівникам ДП «АНТОНОВ».
 17. Проводиться закупівля медичних препаратів, необхідних для комплектування бортових аптечок повітряних суден, у тому числі проти малярії, а також інших паразитарних і інфекційних захворювань та інші. Всього заплановано і виконується 37 заходів.
- У відповідності з додатком № 12 до Колективного договору на 2018-2020 р.р. на підприємстві проводиться робота над виконанням «Плану лікувально-профілактичних заходів направлених на зниження втрат робочого часу». Всього заплановано і виконуються 42 заходи.
- У відповідності з розділом 6 «Охорона праці» до «Плану організаційно-технічних заходів на 2016-2020 р.р.» виконуються організаційно - технічні заходи направлені на покращення умов праці, попередження виробничого травматизму, аварій і професійних захворювань на ДП «АНТОНОВ». Всього заплановано і виконується 23 заходи.

7. Інформація за 2019 рік щодо кількості фатальних та не фатальних нещасних випадків, кількість випадків захворювань, пов'язаних з умовами праці, в розрізі постійних працівників та працівників за контрактом

У 2019 році на ДП «АНТОНОВ» стався 1 випадок виробничого травматизму та 1 випадок природної смерті на території підприємства. Всі випадки розслідувані комісіями, призначеними наказом віце-президента (з інфраструктури) ДП «АНТОНОВ» та наказом начальника Головного управління Держпраці у Київській області. Захворювань, пов'язаних з умовами праці на підприємстві не зареєстровано.

8. Інформація за 2019 рік щодо бюджету на потреби забезпечення охорони праці за 2019 рік

У відповідності зі статтею 19 Закону України «Про охорону праці» витрати на охорону праці становлять не менше 0,5 відсотка від фонду оплати праці за попередній рік. Фактичні витрати ДП «АНТОНОВ» на заходи з охорони праці в 2019 році становлять 34 860 207,89 грн. (2,38% від фонду оплати праці за 2018 рік, що значно перевищує вимоги статті 19).

9. Інформація щодо кількості проведених навчань, тренінгів з охорони праці за 2019 рік

Організація проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці керівників і працівників ДП «АНТОНОВ» проводиться у відповідності до «Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», затвердженого наказом Державного комітету України з питань праці від 26.01.2005 № 15 та «Положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці посадових осіб та інших працівників ДП «АНТОНОВ», затвердженого наказом по ДП «АНТОНОВ» від 07.02.2019 № 399.

Посадові особи проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці під час прийняття на роботу і періодично, один раз на три роки, згідно з тематичним планом і програмою навчання з питань охорони праці посадових осіб. Всього у 2019 році пройшли навчання і перевірку знань 370 осіб.

Керівник підприємства, керівник та фахівці відділу охорони праці підприємства, члени комісій з перевірки знань з питань охорони праці підприємства, проходять навчання та перевірку знань з питань охорони праці у Головному навчально-методичному центрі Державної служби України з питань охорони праці.

Посадові особи проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці стосовно робіт, що входять до їх функціональних обов'язків, безпосередньо на підприємстві.

Працівники під час прийняття на роботу і в процесі роботи, а також учні та студенти під час трудового і професійного навчання проходять на підприємстві інструктажі, навчання та перевірку знань з питань охорони праці, подання першої допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також правил поведінки у разі виникнення аварії.

Працівники, зайняті на роботах підвищеної небезпеки, та де є потреба у професійному доборі, проходять щорічне спеціальне навчання і перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з охорони праці.

Спеціальне навчання з питань охорони праці проводиться на підприємстві за навчальними планами та програмами, які розробляються з урахуванням конкретних видів робіт, виробничих умов, функціональних обов'язків працівників і затверджуються наказом.

Перевірка знань з питань охорони праці після проведення спеціального навчання проводиться комісією підприємства.

Результати перевірки знань з питань охорони праці при виконанні робіт підвищеної небезпеки, а також там, де є потреба у професійному доборі, до виконання яких допускається працівник, оформляються протоколом засідання комісії з перевірки знань з питань охорони праці. Всього у 2019 році пройшли навчання і перевірку знань 3450 робітників.

10. Інформація щодо планів проведених навчань, тренінгів з охорони праці у 2020 році

Станом на 14.02.2020, згідно з тематичним планом і програмою навчання з питань охорони праці, проходять навчання з наступною перевіркою знань 146 посадових осіб підприємства. Навчання і перевірку знань з питань охорони праці при виконанні робіт підвищеної небезпеки, згідно з «Графіком проведення перевірки знань з питань охорони праці працівників, зайнятих на роботах підвищеної небезпеки за видами виробництва та професіями у підрозділах ДП «АНТОНОВ» на 2020 рік», пройшли 233 робітника підприємства.

11. У разі наявності нещасних випадків за 2019 рік повідомити їх причини та розміри виплачених компенсацій

У 2019 році на ДП «АНТОНОВ» стався 1 випадок виробничого травматизму та 1 випадок природної смерті на території підприємства. Всі випадки розслідувані згідно з «Порядком проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві», затв. Постановою КМ України 30 листопада 2011 року № 1232, а саме:

- 27.01.2019 стався нещасний випадок з механіком цеху 135 ДП «АНТОНОВ» Швецем Володимиром Федоровичем – ушкодження внаслідок контакту з тваринами.

Причини настання нещасного випадку:

Основна - незадовільний технічний стан території. Код 06.1.

Супутня – Інші причини (укуси зграї бродячих собак) Код 33.

Сума відшкодування витрат згідно з листком непрацездатності становить 10296 грн.

- 10.06.2019 стався нещасний випадок із смертельним наслідком з слюсарем-складальником літальних апаратів 4 р. цеху 10 ДП «АНТОНОВ» Зайченком Олегом Миколайовичем в результаті погіршення стану здоров'я.

Причини настання нещасного випадку:

Психофізіологічна: Незадовільні фізичні дані або стан здоров'я внаслідок хронічної ішемічної хвороби серця (згідно висновку Київського міського клінічного бюро судово – медичної експертизи № 010-2319-2019 від 11.06.2019). код 29.

У зв'язку зі смертю Зайченка Олега Миколайовича його сім'ї була надана матеріальна допомога в сумі 11000 грн. та допомога від адміністрації ДП «АНТОНОВ» в організації та проведенні поховання.

12. Наявність за 2019 рік судових позовів стосовно умов праці

У 2019 році судових позовів стосовно умов праці на підприємстві не зареєстровано.

13. Зміни за 2019 рік у політиці підприємства стосовно питань умов та безпеки праці

У 2019 році політика підприємства стосовно питань умов та безпеки праці була направлена на подальше поліпшення стану та умов праці, попередження виробничого травматизму та професійних захворювань у виробничих підрозділах ДП «АНТОНОВ».

З цією метою, у відповідності до системи управління охороною праці, робота по охороні праці на підприємстві проводилась по трьом основним напрямкам:

- виконання задач і функцій системи управління охороною праці, удосконалення діяльності в цьому напрямку кожного структурного підрозділу і кожної посадової особи підприємства;

- безперервність в навчанні з питань охорони праці керівників структурних підрозділів, посадових осіб, спеціалістів та робітників;

- профілактична робота з питань охорони праці в структурних підрозділах ДП «АНТОНОВ».

В структурних підрозділах підприємства проводилась подальша робота над виконанням заходів системи управління охороною праці, плану організаційно - технічних заходів, Колективного договору, наказів, розпоряджень, протоколів, приписів та інших документів, направлених на покращення умов праці, попередження виробничого травматизму, аварій та професійних захворювань.

Поглиблений моніторинг функціонування та аналіз результативності і ефективності СУОП проводився на ДП «АНТОНОВ» у 2019 році кожні півроку під час проведення адміністративно-громадських оглядів з питань охорони праці з оформленням приписів по структурним підрозділам та узагальнених наказів по підприємству. З метою усунення виявлених при проведенні оглядів порушень підрозділами підприємства розроблені заходи, що в значній мірі дозволило знизити ризик виникнення нещасних випадків та професійних захворювань.

Посадові особи та працівники ДП «АНТОНОВ» за невиконання покладених на них обов'язків з питань охорони праці несуть відповідальність згідно з чинним законодавством.

З метою матеріальної мотивації працівників підприємства за роботу по недопущенню порушень вимог законодавства з охорони праці та прийнятих відповідно до нього нормативно-правових актів, наказом по ДП «АНТОНОВ» затверджені премії для структурних підрозділів, які за результатами піврічних адміністративно-громадських оглядів займають призові місця по своїм групам.

В той же час, посадові особи підрозділів, які визнані за результатами піврічних адміністративно-громадських оглядів такими, що мають показники нижче середніх, притягаються до дисциплінарної відповідальності, що тягне за собою автоматичне зняття премій.

У проміжок між оглядами силами відділу охорони праці та профспілкового комітету здійснюється постійна профілактична робота у структурних підрозділах підприємства.

На виконання вимог чинних нормативно-правових актів з охорони праці з метою вдосконалення діючої СУОП на підприємстві розробляються відповідні положення та видаються накази.

Заохочення (мотивація) працівників

Основою системи мотивації працівників до праці, продуктивності і ефективності виробничої діяльності та забезпечення конкурентоспроможності підприємства у ринкових умовах господарювання є система оплати та стимулювання праці працівників, що діє на підприємстві.

Основою організації оплати праці на підприємстві є тарифна система оплати праці. Тарифні сітки, тарифні ставки та схеми посадових окладів, що діють на підприємстві є додатком до Колективного договору підприємства та сформовані на основі тарифної ставки робітника першого розряду найнижчої 4-ї сітки та міжкваліфікаційних (міжпосадових) співвідношень розмірів посадових окладів, що встановлені в Галузевій угоді авіаційної промисловості України.

Форми та системи оплати праці, норми праці, умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних і компенсаційних виплат встановлені в Колективному договорі підприємства з дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством, Генеральною угодою та Галузевою угодою авіаційної промисловості України.

Окремим додатком до Колективного договору підприємства є збірник документів (положень) з оплати праці. За напрямками стимулювання працівників до збірника входять положення з умов запровадження та розмірів:

- преміювання працівників, в т.ч. окремо щодо преміювання робітників, окремо щодо преміювання керівників, професіоналів, фахівців та службовців; за результатами фінансово-господарської діяльності підприємства;
- надбавок до тарифних ставок і посадових окладів, в т.ч. молодим працівникам, за високий професіоналізм та якість роботи;
- доплат до тарифних ставок і посадових окладів, в т.ч. за суміщення професій (посад), розширення зон обслуговування або збільшення обсягу виконуваних робіт та виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників; за роботу в нічний та вечірній час; за роботу в шкідливих умовах праці; за наукову ступінь
- винагород, в т.ч. за виконання транспортних польотів та за проведення льотних випробувань повітряних суден; за вислугу років;
- інших видів матеріального стимулювання, в т.ч. щодо заохочення працівників до річниці створення підприємства, до ювілейних дат працівників і т. ін..

5.3 Боротьба з корупцією та хабарництвом

Протягом 2019 року забезпечувалось систематичне та регулярне виконання вимог діючих нормативно-правових актів України у сфері запобігання і протидії корупції та Антикорупційної програми ДП «АНТОНОВ» (далі-Підприємство), проведення постійного контролю та організації моніторингу щодо додержання антикорупційного законодавства.

В межах виконання Антикорупційної програми Підприємства здійснюються організація та контроль за підготовкою внутрішніх розпорядчих та регулюючих нормативних документів, проведення роз'яснювальної роботи щодо попередження можливих правопорушень в сфері запобігання та протидії корупції, запобігання та шляхи врегулювання конфлікту інтересів, виявлення сприятливих для вчинення корупційних правопорушень ризиків у діяльності посадових і службових осіб.

З метою виявлення та оцінки корупційних ризиків у діяльності Підприємства та його відокремлених структурних підрозділів досліджується наявна на Підприємстві інформація, а також використовується інформація з зовнішніх ресурсів, зокрема:

- здійснюється контроль за дослідженням нормативно-правових актів, організаційно-розпорядчих документів, що регулюють діяльність Підприємства та його відокремлених структурних підрозділів, а також окремих процедур на предмет наявності у них положень, що сприяють (можуть сприяти) вчиненню корупційних та/або пов'язаних з корупцією правопорушень;

- здійснюється контроль за проведенням аналізу повідомлень у засобах масової інформації про недоліки певних процедур, можливу неправомірну та недоброчесну поведінку посадових (службових) осіб Підприємства;

- здійснюється контроль за проведенням аналізу судової практики за попередні та 2019 роки стосовно притягнення посадових (службових) осіб юридичних осіб публічного права різних сфер діяльності до відповідальності за корупційні та/або пов'язані з корупцією правопорушення;

- здійснюється контроль за проведенням аналізу повідомлень, що надходили на Підприємство від правоохоронних органів, про розслідування кримінальних та/або адміністративних справ щодо можливих неправомірних дій посадових (службових) осіб;

- здійснюється контроль за проведенням досліджень результатів перевірок, службових розслідувань, що полягали в аналізі актів, довідок та інших документально оформлених результатів проведених заходів, наданих рекомендацій з метою максимального вивчення різних напрямів діяльності, у яких було виявлено найбільше порушень вимог законодавства України, їх теперішній стан та ймовірність вчинення (сприяння вчиненню) корупційних правопорушень та/або правопорушень, пов'язаних з корупцією;

- здійснюється контроль за організацією роботи з розгляду та аналізу листів, звернень, скарг громадян, юридичних осіб, органів місцевого самоврядування, народних депутатів України, тощо, що надходили на адресу Підприємства поштою, на електронну адресу та гарячу лінію та містили інформацію про напрямки діяльності, в яких виникає найбільша ймовірність вчинення корупційних та/або пов'язаних з корупцією правопорушень;

- здійснюється контроль за проведенням аналізу діяльності Підприємства, з метою виявлення заходів, процедур та рішень, які б стали причиною вчинення посадовими (службовими) особами Підприємства та його відокремлених структурних підрозділів, корупційних правопорушень та/або правопорушень пов'язаних з корупцією;

- розглядаються пропозиції співробітників Підприємства та його відокремлених структурних підрозділів, стосовно ідентифікації та оцінки корупційних ризиків у діяльності Підприємства;

- здійснюється контроль за проведенням аналізу інформації про факти, що можуть свідчити про вчинення працівниками Підприємства та його відокремлених структурних підрозділів, правопорушень пов'язаних з корупцією (порушення вимог фінансового контролю).

З метою виявлення причин, що призводять чи можуть призвести до вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, з залученням Уповноваженого з антикорупційної діяльності, представників Юридичного управління та Відділу внутрішнього аудиту, здійснюється контроль за систематичним проведенням антикорупційних досліджень проектів розпорядчих актів (накази з особового складу та основної діяльності), додержання порядку узгодження та схвалення проектів рішень.

Здійснюється контроль за впровадженням заходів, спрямованих на запобігання виникненню, виявлення та врегулювання конфлікту інтересів на Підприємстві. З даного приводу розробляються та затверджуються відповідні внутрішні розпорядчі документи.

Забезпечено в установленому порядку оприлюднення інформації про закупівлю товарів, робіт і послуг Підприємством через авторизований електронний майданчик. Підприємством проводяться закупівлі та оприлюднюються звіти про укладені договори з використанням електронної системи закупівель у визначеному законодавством порядку.

Для виявлення можливих порушень вимог Закону України «Про запобігання корупції» в частині фінансового контролю проведено перевірки фактів подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, суб'єктами декларування, які працюють (працювали) на Підприємстві.

Також здійснюється контроль щодо забезпечення індивідуального інформування осіб, які припиняють та які припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, про вимоги законодавчих та нормативних актів щодо термінів подання декларацій. Завдяки чому у звітний період відсутня інформація про порушення вимог чинних законодавчих актів у зазначеній сфері.

Окрема увага приділяється контролю за проведенням інформаційно-роз'яснювальної роботи з питань дотримання антикорупційного законодавства з метою реалізації планових завдань, спрямованих на оцінку та усунення (мінімізацію) корупційних ризиків, запобігання корупційним та пов'язаних з корупцією правопорушенням.

В межах функціонування системи правової освіти працівників Підприємства у сфері антикорупційного законодавства проводяться семінарські та практичні заняття, в ході яких, в тому числі, обговорюються питання щодо повного та об'єктивного заповнення декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, особливості проведення спеціальних перевірок, запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням тощо.

Вказані заходи впроваджуються через інформаційну систему (внутрішній інтернет-сайт підприємства), щотижневі паперові видання (газета «Антонов»), повідомлення на дошках оголошень встановлених на території підприємства, тощо.

В рамках тісної співпраці з Державними органами до компетенції яких входить контроль за додержанням законодавства в сфері запобігання корупції та на виконання їх рекомендацій, на Підприємстві в межах виконання Закону України «Про запобігання корупції» та Типової Антикорупційної програми, затвердженої Рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02.03.2017р. №75, на ДП «АНТОНОВ» затверджено та введено в дію оновлену Антикорупційну програму ДП «АНТОНОВ».

В межах виконання вимог Антикорупційної програми на ДП «АНТОНОВ» створено Комісію з оцінки корупційних ризиків і затверджено Положення про Комісію з оцінки корупційних ризиків ДП «АНТОНОВ» та її склад.

Спільно з кадровим підрозділом Підприємства, в межах виконання вимог Закону України «Про запобігання корупції» та Антикорупційної програми ДП «АНТОНОВ» підготовлено відомчий наказ «Про реалізацію вимог антикорупційної програми» щодо внесення змін до організаційно-розпорядчих документів Підприємства в частині кадрового обліку. Зокрема в межах виконання вказаного наказу внесені доповнення в правила внутрішнього розпорядку, накази про прийом та переведення працівників Підприємства в частині залучення Уповноваженого з антикорупційної діяльності до співбесід інструктажу та погоджувальних заяв про прийом та призначення працівників на Підприємство.

Як позитивний підсумок реалізації вищевикладених заходів можна зазначити те, що у звітному році на підприємстві, в межах позапланової перевірки, працювала комісія Національного агентства з питань запобігання корупції «Про порушення вимог законодавства щодо етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, інших порушень закону».

За результатами роботи комісією Національного агентства з питань запобігання корупції було складено акт про відсутність на Підприємстві порушень у сфері запобігання корупції.

В межах виконання вимог чинного антикорупційного законодавства України на підприємстві з 2015 року в діє «Антикорупційна програма».

З метою недопущення та попередження корупційних дій на підприємстві здійснюється співпраця з компетентними державними органами на які покладені обов'язки по контролю, виявленню та усуненню передумов до корупційних правопорушень.

Також на постійній основі здійснюється моніторинг передумов до порушень пов'язаних з конфліктом інтересів, в межах чого готуються відповідні Розпорядження та Накази.

З метою усунення передумов до порушення вимог чинного антикорупційного законодавства здійснюється робота по роз'ясненню вимог нормативних актів в даній сфері.

Також значна увага приділяється контролю за дотриманням вимог антикорупційного законодавства в сфері подачі посадовими особами підприємства електронних декларацій про майно та фінансові зобов'язання. З даного приводу на підприємстві завжди своєчасно готуються накази та роз'яснення до них, які доводяться до працівників підприємства.

Розділ 6. Ризики

Ризик – ймовірність виникнення непередбачених втрат очікуваного прибутку, доходу або майна, коштів, інших ресурсів у зв'язку з випадковою зміною умов економічної діяльності, несприятливими обставинами. Вимірюється частотою, ймовірністю виникнення того чи іншого рівня втрат. Найнебезпечніші ризики - з відчутною ймовірністю рівня втрат, що перевершують величину очікуваного прибутку.

У зв'язку з тим, що на поточній час фінансування діяльності ДП «АНТОНОВ» у значній мірі залежить від одного джерела фінансування – вантажних авіап перевезень, то політика підприємства щодо управління операційними та фінансовими ризиками спрямована на їх мінімізацію.

Основні ринкові ризики:

1. Відсутність портфелю «твердих» замовлень на постачання літаків сімейства Ан-1Х8, що знижує можливі доходи підприємства та зменшує ефективність його господарської діяльності.
 2. Прорахунки при прогнозуванні кон'юнктури ринку літаків та їх ринкових цін, що може призвести до недостатнього обсягу замовлень на літаки, зростання собівартості продукції та зниження ефективності діяльності підприємства.
 3. Не передбачене зростання цін на ПКВ та матеріали при створенні та виробництві літаків.
 4. Обмеження на використання парку літаків Ан-124-100, у тому або іншому регіоні світу у зв'язку з технічними можливостями літаків, відсутністю запасних частин або відсутністю необхідного обладнання, зростанням вимог до експлуатації літаків.
 5. Невчасне або неякісне постачання необхідних ПКВ, матеріалів та обладнання для виробництва літаків. Банкрутство постачальників ПКВ, матеріалів та обладнання.
- Перераховані ринкові ризики можуть бути ефективно зменшені заходами, що вчасно реалізуються, зокрема:

- активізацією маркетингу на основі відповідного плану, що забезпечує необхідний обсяг укладених контрактів і угод на поставку продукції та послуг підприємства;
- раціональним плануванням і організацією виробництва продукції та здійснення послуг, що забезпечує необхідний рівень собівартості продукції та послуг та строки виконання замовлень;
- ретельним опрацюванням умов контрактів з постачальниками матеріалів, ПКВ і агрегатів, а також замовниками;
- державною підтримкою;
- проведенням ДКР з модернізації та імпортозаміщення літаків Ан-124-100.

Основні валютно-кредитні ризики:

1. Зміна курсів валют, що може привести до зростання витрат підприємства при закупівлі ПКВ та матеріалів іноземного виробництва або обслуговуванні валютних кредитів, закупівлі паливо-мастильних матеріалів.
2. Зміна величин процентних ставок за кредитами, що може привести до зростання витрат підприємства на виплату процентів.
3. Зміна умов залучення та погашення кредитів, а також процентів за ними, заборгованості за кредитом.
4. Недостача власних коштів підприємства для сплати процентів за кредитами та основною заборгованістю.

Перераховані валютно-кредитні ризики можуть бути ефективно зменшені заходами, що вчасно реалізуються, зокрема :

- ретельним плануванням собівартості виробництва, цін реалізації продукції та послуг при різних валютних курсах, умов кредитування та кількості продаж;
- ретельним обґрунтуванням необхідності залучення кредитів;
- страхуванням або хеджуванням фінансових ризиків;
- ефективним маркетингом, що забезпечує необхідний обсяг укладених контрактів і угод на поставку літаків та послуг для сплати заборгованості за кредитом;
- державною підтримкою.

Ризик ліквідності:

Ризик нестачі коштів підприємства на здійснення обов'язкових виплат. Необхідність підтримання обсягу коштів на рахунку підприємства у необхідних для здійснення обов'язкових для діяльності підприємства виплат. Наявність єдиного основного джерела фінансування витрат підприємства у вигляді чартерних авіаційних перевезень та відповідно неможливість забезпечити необхідні надходження із-за складності середньо- та довгострокового планування чартерних авіаційних перевезень. Нормативно-правові обмеження на залучення коштів підприємством. Нестійкість та обмежені можливості банківської системи України щодо фінансування авіабудівних проєктів.

Перерахований ризик ліквідності може бути ефективно зменшений заходами, що вчасно реалізуються, зокрема :

- ретельним плануванням собівартості виробництва, цін реалізації продукції та послуг при різних валютних курсах, умов кредитування та кількості продаж;
- ретельно контролювати витрати підприємства, встановити нормативи на використання ресурсів;
- постійний контроль грошових коштів підприємства, їх рівномірність, збалансованість та синхронність;
- ретельним обґрунтуванням необхідності залучення кредитів;
- страхуванням або хеджуванням фінансових ризиків;

- активізацією маркетингу на основі відповідного плану, що забезпечує необхідний обсяг укладених контрактів і угод на поставку продукції та послуг підприємства;
- державною підтримкою влади України.

Ризик реформування підприємства.

Непередбачені наслідки у випадку прийняття необґрунтованих рішень щодо перетворення або реформування підприємства. Даний ризик може бути зменшений наступними заходами:

- початок будь – якого реформування повинно передувати розробка техніко-економічного обґрунтування (бізнес-плану) таких дій з визначенням ризиків та заходами їх мінімізації, прогнозу соціальних наслідків та наслідків щодо надходжень до бюджету, програми розвитку підприємства в процесі та після реорганізації;
- прийняттям спеціальних нормативних актів щодо особливостей перетворення та реформування підприємств авіаційної галузі, а також зняття адміністративних обмежень та заборон у господарській діяльності;
- державною підтримкою даного процесу (держзамовлення, фінансування ДКР та імпортозаміщення тощо.).

з/п	Найменування основних видів діяльності підприємства	Найменування ризиків	Заходи з управління ризиками
	Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук	1. Багаторічна відсутність державного оборонного та консолідованого замовлень на розробку літаків і тренажерів, їх виробництво та постачання, що суттєво знижує надходження грошових коштів на підприємство. 2. Необхідність отримання Сертифікатів типу Європейського агентства з безпеки авіації (EASA) на перспективні літаки Ан-148, Ан-158, Ан-178, Ан-132 тощо, що обмежує їх продажі у країни ЄС та країни, в яких ці сертифікати визнають без проведення додаткових робіт. 3. Недостатньо розвинута інфраструктура післяпродажного обслуговування замовників літаків, що стримує їх продажі. 4. Низька платоспроможність вітчизняних авіакомпаній для придбання літаків «Ан», недостатньо ефективна система лізингу, відсутність вітчизняної висококапіталізованої авіаційної лізингової компанії, провідного національного авіаперевізника обмежують попит на вітчизняну авіатехніку. 5. Відсутність Державної цільової науково-технічної програми розвитку авіаційної промисловості України, в якій комплексно відображаються шляхи рішення основних проблем підприємств авіаційної промисловості, у тому числі наявності значного попиту на існуючі та перспективні літаки «Ан», необхідності завершення програм імпортозаміщення, розробки нових проривних продуктів - літаків Ан-1Х8,	Забезпечення дієвої державної підтримки у вигляді держбюджетного фінансування проектів та державного замовлення на продукцію, яка виготовляється на підприємстві.
	Виробництво повітряних і космічних літальних апаратів, супутнього устаткування		
	Вантажний авіаційний транспорт		

		двигунів АІ-28, сучасного бортового радіоелектронного обладнання, агрегатів, безпілотних літальних апаратів тощо, сертифікації за нормами EASA продукції та підприємств, проведення технічного переоснащення виробництв, створення та удосконалення інфраструктури післяпродажної підтримки продукції. 6. Втрата традиційних ринків збуту авіаційної техніки, яка на поточний час не компенсована на ринках ЄС та інших країн світу. 7. При наявності Експортно-кредитного агентства, яке було створено відповідно до Закону України від 20.12.2016 року №1792-VIII «Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту», формування його статутного капіталу та функціонування інституцій підтримки та просування експорту було профінансовано із державного бюджету у 2018 році, але не розроблено механізму страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту авіаційної техніки. 8. Недостатня спроможність фінансової системи України (банків) у частині надання грошових коштів в необхідних обсягах за привабливими відсотками та тривалості для реалізації довгострокових авіаційних проектів підприємств галузі, придбання літаків авіакомпаніями та лізинговими компаніями. 9. Висока вартість кредитів, складність та тривалість їх отримання державними підприємствами авіабудівної галузі, у тому числі отримання державних гарантій для залучення інвестицій, що стримує поповнення обіговими коштами підприємства. 10. В Україні створені привабливі умови для ввезення нової та «уживаної» іноземної авіаційної техніки західних виробників, яка порівняно із новою українською авіаційною технікою має цінові переваги за рахунок масового серійного виробництва, низьких відсотків за кредитні ресурси, можливості їх залучення на довгостроковий термін, а також існуючих нульових митних ставок та ПДВ при ввезенні іноземних літаків на територію України. 11. Відсутній порядок розподілу коштів для виконання статті 31 Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості» від 12 липня 2001 року № 2660-III, згідно з якою на період з 1 січня 2013 року до 1 січня 2025 року запроваджується державна фінансова підтримка збуту авіаційної техніки вітчизняного виробництва через механізм здешевлення кредитів шляхом часткової компенсації ставки за кредитами комерційних банків, залученими суб'єктами господарювання у національній валюті для закупівлі такої техніки. Компенсація надається експлуатантам авіаційної техніки, які знаходяться на території України. Кошти на здійснення такої державної	
--	--	---	--

		фінансової підтримки щорічно, з урахуванням вимог Бюджетного кодексу України, передбачаються у законі про Державний бюджет України на відповідний рік. 12. Відсутність в Україні ефективної системи стимулювання попиту на авіаційну техніку. 13. Відсутність в Україні механізму стимулювання українських авіаперевізників в придбанні та експлуатації вітчизняної авіатехніки в частині преференцій (пільг) із сплати податків, аеропортових зборів, аеронавігаційного обслуговування тощо. 14. Відсутність галузевої науки, що стримує створення конкурентоздатних літаків.	
--	--	--	--

Розділ 7. Дослідження та інновації

Інформація щодо дослідження, інноваційної діяльності та розробки, які проводяться підприємством, мають обмежений характер доступу згідно із законодавством України.

Розділ 8. Фінансові інвестиції

Фінансові інвестиції не є видом діяльності ДП «АНТОНОВ».

Розділ 9. Перспективи розвитку

Перспективи розвитку підприємства пов'язані з:

1. Виготовленням літака Ан-178 №006 для Національної поліції Перу по договору-комісії
2. Реалізацією інвестиційних проєктів:
 - 1) «Модернізація сімейства літаків Ан-124-100 та Ан-225.
 - 2) «Завершення дослідно-конструкторських робіт з імпортозаміщення покупних комплектуючих виробів та матеріалів виробництва РФ на літаках сімейства Ан-1Х8 на ДП «АНТОНОВ та їх серійне виробництво».
3. Впровадженням нових технологій, у тому числі енергоефективних та екологічних, у розробку, виробництво та експлуатацію літаків, єдиної системи СУБА на підприємстві, що забезпечить конкурентоздатність літаків «Ан»;
4. Реінжинірингом, оптимізацією та автоматизацією бізнес-процесів розробки, виробництва, продажів та експлуатації літаків, в першу чергу бізнес-процесів виробництва АТ на базі ERP- системи та технологій ощадливого виробництва;
5. Адаптацією підприємства та його продукції до вимог стандартів ЄС та НАТО, гармонізацією стандартів підприємства та сертифікації підприємства згідно EN 9100;

6. Проведенням робіт з міністерствами та відомствами України, інших країн щодо залучення стратегічних інвесторів в проекти підприємства, формуванням державного замовлення для фінансування розробки та виробництва літаків «Ан» та іншої АТ для потреб державних замовників;

7. Технічним та технологічним переоснащенням інфраструктури післяпродажного обслуговування та інфраструктури АТП підприємства для підвищення якості та конкурентоспроможності надання послуг з технічного обслуговування літаків «Ан» та авіап перевезень літаками підприємства;

8. Технічним переоснащенням виробничих потужностей підприємства для зниження виробничих витрат, підвищення якості та конкурентоспроможності літаків;

9. Підготовкою проектів та звернень до органів державної влади щодо ініціювання внесення змін до діючих нормативно-правових актів України з підтримки авіапромисловості з метою зниження ризиків та викликів при здійсненні діяльності підприємства.

Основні проекти та звернення ДП «АНТОНОВ» до органів державної влади до п. 9.

1. Мінекономрозвитку, ДК «Укроборонпром», Міноборони, Мінфіну, іншим відомствам забезпечити повне та своєчасне виконання завдань та заходів щодо розвитку літакобудування, що передбачені:

□ Стратегією відродження вітчизняного авіабудування на період до 2022 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10.05.2018р. №429-р., у тому числі розробити та затвердити «Державну цільову науково-технічну програму розвитку авіаційної промисловості України на період до 2022 року» (п. 15 плану заходів), у якій комплексно відобразити основні проблеми підприємств авіаційної промисловості від необхідності завершення програм імпортозаміщення, розробки нових проривних продуктів, сертифікації за нормами EASA до проведення технічного переоснащення підприємств, створення та удосконалення інфраструктури після продажно́ї підтримки;

□ Державною цільовою програмою реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу на період до 2021 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 року №366-6.

2. Мінекономрозвитку, ДК «Укроборонпром» для забезпечення сприятливих умов для створення спільних підприємств з іноземними компаніями для розробки та виробництва АТ, ініціювати внесення змін до ч. 7 статті 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» у частині непоширення на суб'єктів літакобудування умови, що розмір корпоративних прав держави при створенні господарських організацій на базі об'єктів державної власності має перевищувати 50 відсотків їх статутного капіталу, можливості внесення до статутних капіталів СП об'єктів права інтелектуальної власності установ, державних підприємств, університетів, інститутів.

3. Мінекономрозвитку, Фонду державного майна та Антимонопольному комітету розробити та надати на затвердження Кабінету Міністрів України положення про порядок створення державними підприємствами України спільних підприємств у відповідності до Закону України від 14.07.2016р. №1475-VIII, передбачивши спрощений порядок у разі, якщо державні підприємства не передають до статутного фонду створюваного або діючого спільного підприємства державне майно та кошти.

4. ДК «Укроборонпром», Мінекономрозвитку, Мінфіну спільно з ДП «АНТОНОВ» розробити механізм виконання Закону України від 20.12.2016 р. №1792-VIII «Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту» в частині експорту авіаційної техніки, і прийняти необхідні підзаконні акти.

5. Мінекономрозвитку, Міноборони, Мінфіну, іншим відомствам забезпечити консолідоване державне (оборонне) замовлення на нові літаки вітчизняного виробництва Ан-178, Ан-158, Ан-148, військово-транспортний літак Ан-188, Ан-132, Ан-74, та безпілотні літальні апарати розробки і виробництва ДП «АНТОНОВ».

6. Мінекономрозвитку, Фонду державного майна, ДК «Укроборонпром» спільно із ДП «АНТОНОВ» ініціювати внесення до Верховної Ради України проекту Закону України щодо особливостей утворення публічних акціонерних товариств в літакобудуванні та їх подальшої приватизації, передбачивши в ньому:

- недопущення перепрофілювання підприємств;
- недопущення скорочення працівників;
- недопущення відокремлення при корпоратизації та приватизації від підприємства його окремих структурних підрозділів;
- збереження об'єктів соціальної сфери, які були побудовані та утримуються на моменти корпоратизації та приватизації за

кошти підприємств.

7. Мінекономрозвитку, Мінфіну, Міноборони, ДК «Укроборонпром» та іншим органам державного управління за участю провідних підприємств галузі розробити та надати на затвердження Кабінету Міністрів України нову редакцію «Державної цільової оборонної програми розвитку озброєння та військової техніки на період до 2020 року» на більш тривалий термін та передбачити її фінансування. Крім того, ініціювати перед Кабінетом Міністрів України включення до Державного оборонного замовлення наступні проекти:

- 1) виконання ДКР «Створення військово-транспортного літака Ан-178Т», шифр «Десна»;
- 2) постачання 13 літаків Ан-178 для МВС України та 15 літаків Ан-178 для МО України;
- 3) виконання ДКР «Розробка тактичного безпілотного авіаційного комплексу» (ТБпАК), шифр «Горлиця»;
- 4) виконання ДКР «Модернізація військово-транспортного літака короткого зльоту та посадки Ан-70 у частині імпортозаміщення

складових частин, обладнання та агрегатів виробництва РФ», шифр «Адепт-М».

8. Мінекономрозвитку, Мінфіну, ДК «Укроборонпром», Національному банку України за участю провідних підприємств галузі опрацювати питання та ініціювати внесення змін до нормативно-правових актів України щодо:

- спрощення процедури отримання довгострокових кредитів державними підприємствами авіапромисловості галузі;
- надання за спрощеною процедурою державних гарантій для залучення кредитів на серійне виробництво авіаційної техніки та технічне переоснащення підприємств галузі;
- здешевлення кредитів шляхом часткової компенсації ставки за кредитами комерційних банків, залученими підприємствами галузі у національній валюті для виробництва та закупівлі авіатехніки вітчизняного виробництва.

9. Міністерству інфраструктури України, Державній авіаційній службі України, Міністерству закордонних справ України прискорити розгляд та усунення розбіжностей системи сертифікації первинної льотної придатності та підтримання льотної придатності авіаційної техніки України із застосованими вимогами ЄС, що впливають на схвалення типової конструкції літаків в EASA.

10. Мінекономрозвитку, Мінінфраструктури, ДК «Укроборонпром» за участю провідних підприємств галузі опрацювати питання щодо створення системи лізингу літаків «Ан» в Україні для стимулювання їх виробництва і продажів вітчизняним авіакомпаніям, розробити проекти нормативно-правових актів та надати їх на затвердження Кабінету Міністрів України. В проектах нормативно-правових актів передбачити:

- 1) створення на конкурсній основі єдиної авіаційної лізингової компанії з високою капіталізацією за участю держави на принципах державно-приватного партнерства;
- 2) фінансування з державного бюджету України формування статутного капіталу авіаційної лізингової компанії;
- 3) щорічне фінансування з державного бюджету України на пропорційній основі з приватними інвесторами витрат авіаційної лізингової компанії на придбання вітчизняних літаків;

4) надання за спрощеною процедурою авіаційній лізинговій компанії державних гарантій для залучення кредитів на придбання вітчизняних літаків;

5) надання авіаційній лізинговій компанії тимчасових преференцій для стимулювання придбання вітчизняної авіаційної техніки шляхом внесення змін до Податкового кодексу України в частині:

1. Звільнення від сплати ПДВ тимчасово строком на п'ять років операцій з постачання авіаційній лізинговій компанії нових літаків вітчизняного виробництва на митній території України;

2. Скасування оподаткування ПДВ лізингових та інших платежів, які сплачують українські авіакомпанії при експлуатації нових вітчизняних літаків;

6) впровадження системи гарантування остаточної вартості літаків «Ан» на основі державної підтримки, що мінімізує ризики лізингодавців на вторинному ринку продажів вітчизняних літаків і сприятиме підвищенню попиту на них.

11. Мінінфраструктури, Мінекономрозвитку, Мінфіну за участю провідних підприємств галузі опрацювати питання щодо створення потужного національного авіаперевізника, здатного забезпечити попит на літаки «Ан», що сприятиме збільшенню їх виробництва на підприємствах галузі, розробити проекти нормативно-правових актів та надати їх на затвердження Кабінету Міністрів України. В проектах нормативно-правових актів передбачити:

- щорічне фінансування з державного бюджету України витрат на виробництво та постачання вітчизняних літаків національному авіаперевіснику;

- надання державних гарантій для залучення кредитів за спрощеною процедурою, субсидування відсотків за кредити для стимулювання національного авіаперевізника та інших авіакомпаній в частині придбання літаків «Ан»;

- надання тимчасових преференцій національному авіаперевіснику та українським авіакомпаніям щодо сплати податків, аеропортових зборів, аеронавігаційного обслуговування, страхування, видачі ліцензій на прибуткові маршрути, реінвестування прибутку при умові придбання та експлуатації вітчизняних літаків;

- надання щорічного державного фінансування (субсидування) розвитку сучасної системи комплексної підтримки експлуатації літаків «Ан» національним перевізником та іншими замовниками, у тому числі постачання тренажерів, запчастин, засобів наземного обслуговування, навчання персоналу, будівництво сервісних центрів;

- внесення змін до Податкового кодексу України в частині звільнення від сплати ПДВ операцій з постачання національному перевізнику нових літаків вітчизняного виробництва на митній території України тимчасово строком на п'ять років;

- субсидування авіакомпаній при виконанні рейсів на внутрішніх маршрутах новими літаками «Ан» або надання авіакомпаніям податкових та інших преференцій для здійснення рейсів.

12. Мінекономрозвитку, Мінфіну, НБУ опрацювати та розробити проект закону України щодо питання створення та забезпечення функціонування в Україні Державного банку розвитку, який здатен надавати довгострокові кредити авіаційній лізинговій компанії, підприємствам авіаційної галузі, авіакомпаніям за мінімальними ставками для виробництва, придбання та експлуатації літаків «Ан».

Довідково: на поточний час створено та діють державні банки розвитку у більше 30 країнах світу, у тому числі Німеччині, США, Японії, КНР, РФ, Південній Кореї, Іспанії, Бразилії тощо. Капітал банку розвитку формується виключно бюджетними коштами або коштами з міжнародних фінансових організацій, або міжнародних фінансових ринків. Основний напрямок при кредитуванні банком розвитку - фінансування провідних підприємств авіаційної галузі, авіаційної лізингової компанії, авіакомпаній.

13. Мінекономрозвитку, Мінфіну разом з ДК «Укроборонпром» опрацювати питання створення та функціонування Державного фонду розвитку базових та критичних технологій та підтримки інновацій оборонно-промислового комплексу України, у тому числі військової авіаційної техніки.

14. Мінекономрозвитку, Мінінфраструктури, Мінфіну разом з ДК «Укроборонпром» розробити порядок розділу коштів для виконання статті 31. Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості» від 12 липня 2001 року № 2660-III згідно якої на період з 1 січня 2013 року до 1 січня 2025 року запроваджується державна фінансова підтримка збуту авіаційної техніки вітчизняного виробництва через механізм здешевлення кредитів шляхом часткової компенсації ставки за кредитами комерційних банків, залученими суб'єктами господарювання у національній валюті для закупівлі такої техніки. Компенсація надається експлуатантам авіаційної техніки, які знаходяться на території України. Кошти на здійснення такої державної фінансової підтримки щорічно з урахуванням вимог Бюджетного кодексу України передбачати у законі про Державний бюджет України на відповідний рік.

15. Державному космічному агентству України (ДКАУ) розглянути питання та внести проект рішення КМУ щодо відновлення виробництва шасі для літаків Ан-178, Ан-158, Ан-148, Ан-132 на ДП «Південмашзавод».

16. Мінекономрозвитку, Мінфіну, МО України, МЗС, ДК «Укроборонпром» опрацювати та вирішити питання стосовно державної підтримки впровадження стандартів НАТО на підприємствах галузі.

17. Мінекономрозвитку, Мінфіну, ДК «Укроборонпром» за участю провідних підприємств галузі опрацювати питання та ініціювати внесення змін до нормативно-правових актів України щодо впровадження системи захисту внутрішнього ринку авіаційної техніки від ввезення закордонних літаків-аналогів, у т.ч.:

- перенесення вступу в дію Угоди про торгівлю цивільною авіаційною технікою на 2028-2030 роки;
- встановлення мита на ввезення в Україну іноземних літаків-аналогів вітчизняних літаків;
- обмеження ввезення в Україну застарілих іноземних літаків з екологічних вимог.

18. Мінекономрозвитку, Мінфіну, ДК «Укроборонпром» опрацювати та вирішити питання стосовно:

- державної підтримки впровадження в Україні європейських стандартів;
- надання пільгових податкових умов для фінансування НДДКР (пільги з ПДВ і податку на прибуток, гнучка амортизаційна політика, використання інвестиційного податкового кредиту, що в сукупності стимулює вкладення в НДДКР і відновлення виробництва);
- створення та функціонування сучасної інноваційної інфраструктури в Україні, в тому числі особливі економічні зони, техніко-впроваджувальні зони, венчурні компанії, авіаційні кластери, технопарки, спеціальні інвестиційні фонди, центри комерціалізації технологій, індустріальні парки, території випереджального розвитку тощо для активізації фінансування НДДКР, залучення інвестицій та сучасних технологій, зниження вартості літаків, розвитку виробників компонентів авіаційної техніки тощо;
- субсидування або надання податкових пільг виробникам компонентів авіаційної техніки для здешевлення їх вартості;
- удосконалення системи підготовки професійно-технічних кадрів і створення умов їх зацікавленості в роботі на підприємствах авіаційної промисловості України, у тому числі відновити систему професійно-технічної освіти.

19. Мінекономрозвитку, Мінфіну, Миноборони, ДК «Укроборонпром» опрацювати питання щодо співпраці з іноземними інвесторами, які мають сучасні військові технології, використовувати спеціальні інвестиційні контракти (СПК). За таким контрактом іноземний інвестор в обмін на вкладені кошти на розвиток виробництва та передачу сучасних технологій для створення та виробництва авіаційної техніки в Україні отримує від держави певний пакет преференцій: пільги на податки та збори, при сплаті мита, орендної сплати за користування держмайном, тощо. Важливими перевагами СПК є його незалежність від поточних політичних рішень, тобто при укладенні СПК інвестор отримує гарантовану незмінність умов.

20. Мінекономрозвитку, Держекспортконтролю вжити заходів щодо скорочення строків розгляду заяв від підприємств авіаційної промисловості на отримання дозвільних документів та міжвідомчого узгодження, не застосовуючи контроль послуг з подовження гарантійних ресурсів, сервісного і гарантійного обслуговування, ввезення (вивезення) рекламційних виробів та виробів для гарантійного і сервісного обслуговування агрегатів, деталей, вузлів та інших компонентів літаків, на які були отримані відповідні дозволи (висновки) на

право здійснення їх міжнародних передач, та не застосовуючи контроль до авіаційних літаків та двигунів військового призначення та подвійного використання, їх агрегатів, запасних частин та послуг, які знаходяться на стадії розробки та сертифікації.

21. Мінекономрозвитку, ДК «Укроборонпром», Міноборони, Мінфіну, іншим відомствам опрацювати питання здійснення державної підтримки підприємств галузі на основі досвіду іноземних Фондів розвитку промисловості (ФРП), які допомагають підприємствам високотехнологічної промисловості шляхом надання пільгових кредитів для реалізації проектів за умови вкладення в них власних коштів.

22. Мінекономрозвитку, Мінфіну, ДК «Укроборонпром» ініціювати внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2012 року №802 «Про затвердження Порядку перетворення державного унітарного комерційного підприємства в акціонерне товариство» в частині повернення п. 3 цієї постанови, яка була виключена, щодо ретельного обґрунтування необхідності корпоратизації (акціонування) державних підприємств.

23. Мінекономрозвитку, ДК «Укроборонпром», Мінфіну, іншим відомствам опрацювати питання здійснення державної підтримки підприємств галузі на основі створення державного центру, який за державні кошти здійснював консалтингові послуги підприємствам у частині залучення інвестицій, збільшення продуктивності праці, допомоги у адаптації підприємств до стандартів ЄС та НАТО, інше.

В.о. генерального директора

Бичков С.А.

Вик. Святецький О.В.
тел. 454 56 30